

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četrt leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četrt leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročje brez istodebne vpošiljatve naročnine se ne izira. — Za oznanila se plačuje od petekostope pošt-vrste po 12 h, če se se oznamlo tiskata enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvolje frankovati. — Rekordi se ne vržejo. — Uredništvo in upravljenje je v Knaflovih ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. — Upravljenju naj se blagovolije pošiljati naročnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slovensko vseučilišče.

Tržaški »Piccolo« se trudi že dlje časa prepričati osrednjo vlado, da se od slovenske strani ni bati nikakega nasprotovanja ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu, oziroma premestitve italijanske pravne fakultete iz Inomosta v Trst.

Tut sedaj se ukvarja s tem, in sicer z ozirom na napoved klerikalne stranke, da na podlagi pakta z Mladčeši ne pusti rešti italijanskega vseučiliščega vprašanja, če se ne reši obenem tudi slovensko vseučiliško vprašanje. »Piccolo« konkludira z občudovanja vr-dno preprostostjo in naivnostjo, da Slovenci sploh niso protivni ustanovitvi italijanske univerze v Trstu in da so tržaški Slovenci, zahtevajoč, naj bo eventualno vseučilišče v Trstu dvojezikno, osamljeni ter predlaga, naj se že ustanovljena italijanska pravna fakulteta iz Inomosta premesti v Trst, o ustanovitvi slovenske univerze pa naj se razpravlja skupno pri razpravi o ustanovitvi definitivne italijanske univerze.

Nam se pri tem le eno čudno zditi: Kako morejo sicer tako prekrajni politiki, kakor so Italijani, javno nastopati takimi — naivnostmi. Predvsem moramo »Piccolo« prav odločno povedati, da smo vsi Slovenci, ne glede na stranke, popolnoma edini v tem, da imajo Italijani sicer pravico do svojega vseučilišča, ali samo v kakem čisto italijanskem mestu. Tako mesto pa Trst ni. Italijansko vseučilišče v Trstu bi pomenilo največjo, upravljeno nevarnost za slovenstvo na Primorskem, nevarnost tudi za slovenstvo na Kranjskem in zato smo Slovenci principialno proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu. Če se ustvari junktum med slovenskim in italijanskim vseučiliščem vprašanjem, je pri tem Trst že sam posebi izključen.

Vladni predlog, ki se mora tekom prihodnjih tednov rešiti, se glasi, da naj se ustanovi pravna fakulteta v Roveretu. Italijani bodo pri ti prilikah zahtevali, da naj se ta fakulteta ustanovi v Trstu. Slovenski poslanci pri ti prilikah ne morejo drugače postopati, kakor če zahtevo zastran ustanovitve popolnega slovenskega vseučilišča odločne dolej, dokler ne pride na vrsto definitivna ustanovitev drugih nemških vseučilišč in se za sedaj zadovolje, da dobe to, kar dobe Italijani — provizori — pravno fakulteto.

Kar da vlada lahko Italijanom, to da lahko tudi Slovencem, da, že laglje. Če se ustanovi italijanska pravna fakulteta v Roveretu ali v Tridentu, mora država plačati vse

V poštev more priti Roveretu, Trident ali kako drugo čisto italijansko mesto, Trst pa nikdar in nikoli.

Umejemo, da primorski Slovensi žele iz lokalnih ozirov slovensko univerzo imeti v Trstu, ali kranjski in štajerski Slovensci — in ti tvorijo ogromno večino slovenskega naroda — niso tega mnenja. Slovenska visoka šola naj služi vsemu narodu in spada samo v Ljubljano. Seveda, ako bi se zgodilo, da bi Slovenci absolutno ne mogli dobiti vseučilišča v Ljubljano, Italijani pa bi zmagali s Trstem, potem seveda bi se naposled, študij le skrajno neradi, postavili na stališče: boljše nekaj kot nič in se zadovoljili z italijansko slovensko univerzo v Trstu. Ker pa italijanski univerzi v Trstu ne nasprotujejo samo slovenski, marveč tudi drugi interesi, zato mislimo, da ta eventualnost ne pride v prihodnost.

Naravnost smeden pa je »Piccolo« predlog, naj se italijanska fakulteta za sedaj premesti v Trst, o slovenskem vseučilišču pa naj se razpravlja, kadar pride na vrsto definativna ustanovitev italijanskega vseučilišča. Slovenski poslanci bi morali biti res pravi politični otročaji, ko bi sedli na take limanice.

Mi imamo le to željo, da bi slovenski klerikalci v tem slučaju zvesti ostali svojemu stališču, preciziranemu v »Slovencu«. Odkrito rečemo: če pojdejo v boj in če se doseže začlenjeni smoter, bomo mi prvi, ki jim bomo hvaležni in bo to skoraj gotovo začetek nove dobe tudi v življenju slovenskih strank na Kranjskem.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Port Artur po kapitulaciji.

Dopisnik »Standarda«, ki je za časa zadnjih bojev in kapitulacije bil v Nogijevem taborišču, poroča svojemu listu:

Pravi vzrok nepričakovane kapitu-

duhovska služba v Celju. Poslavljajoč se od Trubarja, mu pravi škof Bonomo:

Te svečenik si, bodi ljudstvu svečenik in sveti mu z izgledi dobrimi! Med tuje ne, med brat bojdes svoje. In ljudstvo svoje ljubiš, kakor vem. Na tečno pašo istine, kreposti boš vodil čredo svojo, a odganjal ko Jezus v evangelju nedekaj od čede svoje s palico pastirskej volkove samopasno in požrešne; prerroke krive boš pobijal vedno, boril se za resnico in pravico, pa naj črtijo te nevedneži, pa naj preganjajo te farizeji in zlobneži ti naj grozijo s smrto!

Čas naš je resen. Star sem že, a žutim, da res poraja doba nam se nova. Veš, prav tako je kakor zdaj spomladi. Vetrovi sveži so zapihali od vseh strani in starih časov zima umije se. Led poka, sneg kopni. Obnobeje je oblačno čestokrat. I bliski švigači, vihar razsaja, a stanovitnega še ni vremena. Bog ve, kaj porodi zmenjava občna... V Italiji so vstali iz grobov pisatelji paganski in njih duh koraka zmagovalo po Evropi. In ni me sram povedati, jas sam visoko čisljam pesnike latinske in grške duhovite klasiche. Eja, proti njim smo mi še vse barbarji! Od vzhoda tam, od starega Bizanca razlivia pa povodenj se omanjša.

Aškerčev epos nam podaja sliko reformacijskega gibanja, v središču te vseskoz verne, študi sem in tam po zakonih poetike idealizirane slike pa stoji velikan Trubar. Pesnik ga je ovekovečil v najznamenitejših tretnikih njegovega življenja.

LISTEK.

„Primož Trubar“.

(Zgodovinska epika pesnitev. Napisal A. Aškerč. V Ljubljani, 1905. Založila Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg.)

(Dalej.)

Aškerčev »Primož Trubar« sloni na trdnih historičnih podlagi. Aškerč — to se vidi iz njegovega eposa — je temeljito preštudiral zgodovino reformacije. Ne posna morda samo Dimitru. Detajli, ki jih navaja, so bili že Dimitru nepoznani. Aškerč jih je izkopal iz najnovejših tozadavnih publikacij. Posebno interesantna in znatno uporabljena je Elzejeva izdaja Trubarjevih pisem.

Aškerčev epos nam podaja sliko reformacijskega gibanja, v središču te vseskoz verne, študi sem in tam po zakonih poetike idealizirane slike pa stoji velikan Trubar. Pesnik ga je ovekovečil v najznamenitejših tretnikih njegovega življenja.

Aškerčev epos se kaže v Trstu. Reformaciji jako prijazni škof Bonomo je bil Trubarja spoznal na Dunaju in ga vzel seboj, ga posvečil za mašnika in mu preskrbel prvo

stroške. Preskrbeti mora poslopje, preskrbeti mora znanstvene pripomočke, preskrbeti vedjo knjižnico. Ustanovitev pravne fakultete Ljubljani ne bo državi provzročila niti vinarja ustanovnih stroškov. Ljubljanska občina se je že pred leti izrekla, da preskrbi prostore za visoko šolo, dežela kranjska pa ima pravljivenih 500000 kron, s katerimi se igraje pokrijejo ne le vse drugi ustanovni stroški, nego lahko tudi ustvari prav vzorna znanstvena knjižnica in še bo ostala velika vsota za prihodnost.

»Edinost« — govoreč o vseučiliščem vprašanju — predlaga, naj se nemudoma sklici shod zaupnih mož iz vseh slovenskih pokrajin, da se med seboj domenimo glede vseučilišča. Kaj naj tak shod koristi. Kranjski, štajerski in koroški Slovensci smo popolnoma edini, da spada vseučilišče v Ljubljano, in istega mnenja je tudi velik del primorskih Slovencev, tako, da je čisto brezvonomo, kako bi se izrekel ta shod. Na tem stališču se ne da ničesar izpremeniti, kajti potreba kranjskih, štajerskih in koroških Slovencev zahteva, da se pravna fakulteta postavi v Ljubljano.

Mi imamo le to željo, da bi slovenski klerikalci v tem slučaju zvesti ostali svojemu stališču, preciziranemu v »Slovencu«. Odkrito rečemo: če pojdejo v boj in če se doseže začlenjeni smoter, bomo mi prvi, ki jim bomo hvaležni in bo to skoraj gotovo začetek nove dobe tudi v življenju slovenskih strank na Kranjskem.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Port Artur po kapitulaciji.

Dopisnik »Standarda«, ki je za časa zadnjih bojev in kapitulacije bil v Nogijevem taborišču, poroča svojemu listu:

Pravi vzrok nepričakovane kapitu-

podirajoča cerkev in kraljestva, razrušajoča in požigajoča krščanska mesta. Kdo ustavi nam naval razbojnivov, Turčinov divij? Kdaj domovina bo imela mir pred silovitim nevernik? ... In ljudstvo naše, prej tako pokorno oblastim svojim, punta se predrzn. Pomiril ni se še slovenski kmet izza ustanka zadnjega. Na tistem še tli osvete iskra pod pepelom. In neki dan spet bukne gneva zubelj. Gorjaj tedaj grajščakom in gospokam! No, ljudstvo tlačiti se več ne dá, o starji pravdi poje pesem svojo. Ni to li zopet nove dobe znak? ... In kaj godi tam gori se na Nemškem? Menih odpadli, smeli Martin Luter, poziva v boj rojake proti Rimu! In nemška vojska puntarja meniha narašča dan na dan, in milijone soborcev štel bo kmalu apostat. In cerkev naša starodavna rimska? Zaspana svoje manje si oči. Pripravljena ni bila na napad. Ves zbegani tabor je katoliški. In meni se dozveda, papež sam, naš vojskodov, je izgubil glavo ... Ves meša se okoli nas po svetu.

Pomladno vreme, jeli, dragi Primož? Kaj izvali iz kaosa se tega, ti videl bodeč, ti še doživiš?

In Trubar odgovarja škofu, ki mu priporoča snačajnost in delovanje po lastnemu propričanju.

lacije portarturške trdnjave je treba iskati v stanju posadke, ki je bila vesel bolezni in ogromnih izgub silno oslabljena in ji je vrhutega še pošlo streljivo. Ako se naj for Sungšušan smatra kot zgled za položaj v Port Arturju, se mora odkrito priznati, da je moral biti položaj ruske posadke dejansko naravnost strašen.

Slika, ki jo nudi moderno oblaganje, je enostavno grozovita. Že pogled na for Sungšušan in na razvaline, ki so jih povzročile mine, zadostuje, da s strahom napolni najhrib reje srce in pretrese žive najpotrvovalnejšega junaka.

For Sungšušan je ena sama razvalina, pod katero leže pokopani junaki branitelji, ako jih niso mine razstrelile v zrak in jih raztrgale. Povsod leže trohneča trupla in v bližini okopov se nahajajo kupi še deloma z mesom pokritih ogrodij — trupla nepokopanih vojakov, ki so padli na svojih mestih.

Kako je zvedela Kuropatkina armada o kapitulaciji?

»New York Herald« se poroča iz Mukdena: V sredo 4. t. m. je postal v japonskem taboru nenadoma zelo živahn, slišale so se vesele pesmi in ves tabor je odmeval od navdušenih banzaj-klicev. Sprva so Rusi mislili, da se Japonci pripravljajo na splošni napad, skoro pa so uvideli, da so Japonci dobili samo veselo vest, ki jih je tako zelo navdušila, in vsa ruska armada je takoj vedela, da se ta vest tiče edinole Port Arturja.

Japonci so nato obesili na visoke droge velike lepake, na katerih je bila v ruskem jeziku napisana vest, da je Port Artur kapituliral. Skoro istočasno je došpel do russkih predstava japonski parlamentar s pismom na generala Kuropatkina, v katerem ga maršal Ojama uradno obvešča o kapitulaciji generala Steslja.

V russkem taboru so sprva še dvovali o resničnosti usodepolne vesti, še brzjavke iz Petrograda so razpršile te dvome.

Mikado pa je brzjavil: »Vašemu veličanstvu sem hval-žen za občudovanje gl-de osvojitev Port Arturja. Kar se tiče V. še milostne želje, podleti generalu Nogiju najvišjo odliko pruske armade, dovolujem to zradostjo. Ta dva odgovora cesarju Viljemu sta zelo značilna! Cesar Nikolaj se zahvaljuje za odlikovanje mikado pa je sasmo dovoljuje.«

ko bi le ves ostal pod mojo strehoj! A davki, davki! Kmeti molze vse. In dokler Turek nam ne da mira, za vojsko gre dohodkov polovica. Grajsčak odira nas za desetino, in če upre se, vklenejo te v kladu. In ko so te izstradali po ječah, ženó te lačnega na trdo tlako.

Tretji sejmar. Pomagaj, siromak si, če si moreš! Pa nekaj si pozabil, ljubi boter! Na cerkev si pozabil! Mašniki za nas so sila dragi, — takšni namreč, ki nam pošiljajo sedaj jih škofi na fare za pastirje ...

Vsi. Res je, res je!

Cetrti sejmar. Na župnik, na primer, kaj mislite, nedeljo za nedeljo bera nam le čisto tiko mašo. Evangelij prevaja sproti nam iz mašnih bukev. Namesto pridige pa nam oznanja le biro svojo kar izpred oltarja. Na leco si ne upa tolst mož; podrla bi nemare se pod njim ...

Petri sejmar. Kaj župnik vaš! Lahko ste zadovoljni! Rojak je vaš in z vami govoril v jeziku maternem. A naš je Nemec! In kadar bera sveti evangelij, vsa smeje cerkev godilj se njegovu slovensko-nemški. To je služba božja!

Sesti sejmar.

Naš fajmošter pa črna je neki Lah.

In lepo mlado ženko vam ima

Admiral Dubasov za navidezni mir.

Admiral Dubasov, član hulške preiskovalne komisije, se je baje napram uredniku lista »Echo de Paris« izrazil takole: Pred 14 dnevi sem predložil carju reformni projekt v zadevi naše vojne mornarice. V izvršitev tega projekta potrebujemo 20 mesecov. Končni cilj tega projekta je, da si zagotovimo premoč na morju. Naše brodovje na Dalmatiju je uničeno in tudi Roždestvenski ne bo mogel započeti ničesar resnega. Mogoče je, da misli Kuropatkin na resne operacije v Koreji. A predvsem je treba misliti na blagorodnost, ako to tudi budo zadene narodni ponos. Moje mnenje je, da se bližamo miru.

Port Artur in one mandžurske pokrajine, ki jih je dosegel osvojila japonska armada, nej ostanejo Japonec. Toda ta mir bo imel samo značaj proviziorja. Čim imamo močno brodovje, prične se nova igra, pri kateri bodo vsi aduti v naših rokah.

Zadnji oddelek 2. tihomorske eskadre.

Ruske križarke »Oleg«, »Zumrude«, »Rion« in »Dniepr« in torpedovke »Gromk«, »Grozni« in »Resiv« so v torek ob 10. uri dopoldne od plule iz Port Saïda proti jugu, da se združijo z eskadro admirala Roždestvenskega, ki šaka nanje na Madagaskarju. Te ruske ladje bodo rabilne do Madagaskarja približno 14 dni.

Japonski načrti glede Indonezije.

»Echo de Paris« zatrjuje nasproti dementiju japonskega poslanika, da je poročilo bivšega japonskega ministarskega predsednika Kodame, ki je priobčil ta list, avtentično. Včeraj je uredništvo pričelo drugi del dočasnega poročila, v katerem se nagaša, da mora francoska Indokina nasproti Kitajskeigrati isto vlogo, kakor Koreja napram Rusiji. Leta 1910. bodo v Indokini degrajene železnice in s tem napoči čas, da Japoneci osvojejo te dežele.

Admiral Skridlov na povratku.

»Lokalanzeiger« se poroča iz Petrograda: Admiral Skridlov je v torek, 10. t. m., odpotoval iz Vladivostoka v Petrograd. V svojem na govoru na častnike je pred eduhodom naglašal, da bo Vladivostok v kratkem toriče velikih dogodkov, in on samo želi, da bi se v slučaju, da bi bila potrebna obramba trdnjave, vladivostoška posadka bojevala z istim junashtvom, kakor branitelji Port Arturja.

Štajerski deželnki zbor.

Gradec, 11. januarja. Nадlejvala se je debata o proračunu Gozdi donašajo deželi 96 093 K prebitka, pristojbina za godbo 38 900 K. Posl. Wagner je predlagal novi davek na vodne sile za mlinarje in

industrije sploh. Dosi so nekateri poslani govorili ostro proti predlogu, bil je vendar sprejet. — S tem je bil proračun zaključen ter se je začelo razpravljati o pokritju. Napokritih potrebščin je namreč že 2,592,437 kron. Zdajo se je uzbivanje in nasvetovanje novih davčnih virov. — Posl. dr. Ploj je izjavil v imenu Slovencev, da ne morejo glasovati za proračun, ker nimajo potrebnega zaupanja do sedanje deželne uprave, do večine. Nadalje je obžaloval kontroverze med kmečkimi in obrtniškimi zastopniki. R-dežev finanč je le v organični formi deželnih finanč. Ako se tudi še letos doklade ne zvišajo, zgodbi pa se to že najbrže prihodnje leto. Treba bo napraviti pred vsem konč zastavljam vladnemu stališču, da si glede ljudskega doletva lasti vse pravice, bremena pa naklada deželam. Opozorjal je na zglez Pruske, ki izda za štavstvo vsako leto 76 milijonov kron. Predlagal je, naj se deželnemu odboru naroči, da pripravi organično reformo deželnih finanč ter deluje pri vladu na to, da se reforma omogoči. Posl. dr. pl. Derschatta je odgovorjal na izvajanja dr. Ploja. Prirtil je njegovim izvajanjem glede deželnih finanč in da se bodo naklade res kmalu morale zoper zvideti. Od leta 1897. do 1903. so deželne naklade narasle od 4 900 000 kron na 7 500 000 K. dočim s se davki brez povisitih naklad pomnožili le od 13 100 000 K na 14 900 000 kron. Pri glasovanju so bili sprejeti vsi predlogi finančnega odseka s predlogom dr. Ploja vred. Proti proračunu so glasovali le Slovenci — O ustanovitvi enoletne kmetijske šole s slovenskim učnim jezikom je poročal posl. grf. Lambreg. Predlagal je v imenu finančnega odseka: Počelo štajerskega deželnega odpora glede ustanovitve kmetijske šole z enoletnim tečajem in s slovenskim učnim jezikom se vzame na znanje. Obenem se deželni odbor poziva, naj pretresa potrebo glede izpolnitve kmetijske izom ke nižje vrste ter pospešuje to vprašanje posebno v smislu, ali bi ne bilo priporočljivo, da se ustanove tudi za Sp. Štajer praktični tečaji za živinorejo, mlekarstvo in še za druge gospodarske panoge, kakršni tečaji že obstoje na Gornjem Štajerskem. Poslanec Robič je dodal predlog, da mora deželni odbor v prihodnjem zasedanju o t-m poročati in staviti dolonne predlage.

Češko-nemška sprava.

Praga, 11. januarja. Ministrski predsednik baron Gautsch namenava v češkem deželnem zboru ustanoviti permanentni spravni odbor. Češki politiki pa so spregledali Gautschovo taktilo. Tako piše neki poslanec v »Plzenskih listih«: »S

pa kup otrok, hahahaha! Za nas ne briga se veliko. Ne uči nas, pa tudi nas ne zmerja. Ne utegne! Hih, naš fajmošter, gospod Džovanin pa njegova kuharica Mica! Lep par, prijatelji, lep par! No, pijo!

Sedmi sejmar.
A vi Celjani menda ste srečnejši. Pred svetim Maksimilijanom davi vse trlo se meščanov je in kmetov, ki sili so v cerkev k opravilu. Pri vratih sem postal bil radoveden in pridig celo ujel sem kos. Govoril je slovensko mašnik mlad. Odkod je prišel k vam ta beli vran? Krčmar.
Ta mladi pridigar gospod je Primož. in piše se za Trubarja, da veste! Pri nas kapljan je šele leto dñij in vse ga čisla, ljudi, obožava. Učen je in goreč. Beseda naša iz ust mu teče kakor laško olje. Poslušati ga nam je prava slast. Vse Sveto pismo menda zna na pamet. Tako govoril v Celju ni še nihče. Sam Bog ve, v čem je pravzaprav prečudna njegovih pridig moč. Če govor, ne slijšim le besed iz ust njegovih, jaz tudi čutim, veste, v arcu čutim, kar ta duhovnik mladi govor. In zdi se mi, da gleda mi v dno duše in ve za grehe moje in slabosti. Pa ne da bi me zmerjal in obsojal na pekla dno gorečega ko drugi — naš dobr Primož dviga me le k sebi,

tolaži me, z usmiljenoj rokoi mi kaže sam rešilno pot pokore ...
Med tem sedi Trubar z baronom Ungnadom in drugimi prijatelji v hiši lekarnarja Klusa. Strelže jim lekarnarjeva hčarka Barbka. Tu izve Trubar, da ga misli modri škof Krištof Ravbar poklicati v Ljubljano. Trubar je tega vesel, saj ve, kako je narod potreben poduka. Duševno stanje naroda opisuje Trubar tako-le: Največje zlo med našim dobrim ljudstvom, studenc kalni, iz katerega izvira toliko nesreč na svetu, nevednost je, neizobraženost! Oh, ko bi vedelo omizje slavno, kaj vse izkusil sem to kratko dobo, odkar pastir duhovni sem med vami! Ljudje imajo me za čaravnika, ne za vodnika in učitelja. No, jeden hoče, da mu zagovarjam modrasov vgriz strupen, drugi pa, da volčič bi mu zvrnil v krvajih parkljih. In tretjem tam dvignem naj zaklad z molitvami. Četrtri spet bi rad, da čuvam njivo in vinograd mu pred točoj in nevihto! Čarovnice prežemam z blagoslovljeno vodoj naj iz oblakov. Petemu čudaku obsedel ženo bojda je hudič, in jaz naj molim krepek eksorcizem, da ženka ozdravela bi božastna ... In šesti hoče, da mu za denar naj čitam mašo in zakaj? Zato,

stalnim spravim odborom namenava baron Gautsch izločiti češko-nemški boj iz državnega zbora. V kompleks teh spravnih točk pa bi se pritegnile tudi take zahteve, ki jih želijo imeti Čehi čimprej izvršene in ki Nemeev nič ne brigajo. Na ta način se nas hoča premamiti. To bi bila le obnovljena Körberjeva politika, ki je češki poslanici ne bodo nikoli podpirali.

Za varstvo delavcev.

Dunaj, 11. januarja. Švicarski zvezni svet je razposlal diplomatičnim zastopnikom vseh evropskih vlad okrožicos z vabilom k konferenci, da se uredi vse potrebno za varstvo delavcev.

Volilno gibanje na Ogrskem.

Budimpešta, 11. januarja. Zaupniki rumunskih velilcev so sklenili na shodu v Hermannstadt, da se udeležijo aktivno predstoječih volitv v ogrski deželni zbor.

Budimpešta, 11. januarja. Kosuthova stranka je sklenila, da se dajo njeni člani pri prihodnjih volitvah voliti v delegacijo.

Gibanje za ustanovo na Rusku.

Petrograd, 11. januarja. Vkljub zanikanju z vladne strani se vendar vzdržuje vest, da knez Mirsky odatop. Njegov naslednik bo Witte, ki je proti konstituciji in proti razširjanju zakonodajskih pravic zemstev; nasprotno pa ni proti sklenitvi miru z Japonijo pod častnimi pogoji. Predstavstvo v ministrskem svetu bi Witte še vedno obdržal.

Berolin, 11. januarja. Tukajšnji listi prinašajo neverjetna poročila o izgredih rezervistov v Srednemu. Spuntalo se je baje 3000 rezervistov, ki so tako razgrajali, da je moralno prti vojaštvu ter je po rezervistih strejalo. Pri tem je padlo 200 rezervistov. Zaradi teh dogodkov so se usmrtili razni častniki, med njimi tudi en polkovnik.

Dopisi.

Iz Dol. Logatca. Akademično društvo »Prosvesa« nam je priredilo Logatečanom dne 6 t. m. večer, katerga se vsakdo z neko zadovoljnostjo in tihim hrepnenjem po enakem večeru spominja. Ta dan je namreč vprizorilo društvo »Prosvesa« pravo narodno igro »Rokovnjača«. Pred igro je pozdravil predsednik »Prosvese«, g. stud. vet A. Ribnikar, v iskrenih besedah mnogobrojno občinstvo, velika dvorana hotela »Kramarje« bila natlačeno polna, dotaktivši se v kratkih potezah programa »Prosvese«. — O igri sami pa ne moremo piti obšre kritke, kajti vse igralke kakor tudi igralci so se tako uglobili v svoje vloge, da je bila obča sreča: »Rokovnjača« so se igrali dovršeno. Originalen tako v maski kakor tudi v igri je bil Blaž Mezol. »Ufe, to ti je bil pravi tip kranjskega kmeta. In Nande? Dobro, da ima igra le pet dejani, akobijih imela šest, bi potem Nande lahko odpeljal ne le Polonc, ki se je v

dobi poginil kmalu! Nedavno prisla k meni je kmetica pa pravila mi z glasom, ki je skrivnostno in čudesno velikem. Zraven hiš tam blizu celjskega gradu stoji visoka smreka in na smreki tej o mraku prikazuje se — o, cuje in preveč se ne smejte mi nikar! — ji sama Mati Božja, ki želi, da cerkev romarska se tam sezida! Kmetica ta je namreč krčmarica. In kmalu bil na čistem sem, zakaj bi žena rada, da pred pragom njenim bi zbirali se romarji pobožni ter pili neno vino. A sleparje zaslepljeno poučil sem, nato pokazal sem ji vrata. Hahaha! Ne, ne, prijatelji, to ni za smeđ! Rojaki moji so in bratje moji ... Moj cilj je jasen. Le resnica čista nas more rešiti. In kar na njivi krščanske vere prave evangeljske primešalo se ljljike je zmot, to mora se popleti iz pšenice! ... Oči odpreti hočem jaz rojakom, da vidijo, da sije solnce božje! Jaz hočem, da spozna Slovenc tudi, pokaj ustvaril glavo mu je Bog ...

Od tistih časov je minolo že kakih 350 let, a duševno stanje preprostega ljudstva ni že dosti bolje, kakor je bilo tedaj. Da, protireformacija je svoje delo izvrstno opravila. (Dalje prih.)

svojo vlogo prav zamknila — temveč najmanj še vseki roki pota — Polonie. Cevlj Bojo bo pa menda postal logački čebeljar-ideal. Njegov refren: »To pa meni nič mare — je postal še popularen v Logatcu. Tomšek Obloški je bil pravi pravcat Rajtgen. Ne žudimo se nič njegovi spremnosti, atko je znal tako esprativo konje krastje, kajti sij še slovenška srca niso bila varna pred njim. Kaj pa naj poreč-mi o ostalih osebah? Edino le to, pridite še enkrat in dajte nam užiti ponovno ono, kar smo učili 6 t. m. Po igri se je razvila prav živaha zabava s šaljivo pošto in plesom. Pri posameznih odmorih kakor tudi pri plesu je dobro udružilo domače tamburaško društvo »Stoga«. Za zabavo je skrbel neustrujni humorist g. P. Njegov naravnih humor je spravil celo najstarejšega človeka do prešernega smeha. Prisluhuju mu je svakako prava. Splošna sodba o tem večeru je, da Ljubljani že dokaj časa niso imeli tukih nepriljubljenih zabavnih večera, kakor je bil ta dan. In splošna želja je, pri dite zopet! V to ime kljemo! »Prosvet«: Na svidenje o Velički roki pri Desetem bratu. »Ufe«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. januarja.

— **Občinski svet Ljubljanski** ima v torek, dne 17. t. m. ob štirih popoldne izredno sejo. Na dnevnem redu so naznani predstavstva in poročila o županovem dopisu glede sprememb nekaterih paragrafov pravil in izvrševalnih določb k pravilom mestne kranilnice ljubljanske; o mestnega magistrata dopisu glede delnega povračila stroškov v zmislu 2 od stavka § 8. stavbnega reda za na pravo ulico na bivšem del Cottovkinem posestvu; o ces. kr. deželne vlade kranjske rešitvi priziva evangeljske cerkvene občine v Ljubljani proti občinskega sveta sklep glede opisitve njenega pokopališča; o dr. Fr. Počka prisivu proti odlokoma mestnega magistrata v zadevi preizdave njegove bide v Streških ulicah št. 31; o Fr. Popa prisivu v zadevi postavljanja ograje ob njegovem posestvu na Dolenski cesti št. 40; o neki disciplinarni zadevi.

— **600 ovčic brez pastirjev.** I. Kočevje nam piše veleugleden rodoljub: »Gottseher Botek je v št. 1., z dne 4. t. m. z velikim veseljem razglavlja, da so dobili v Domžalah od višje cerkvene oblasti dovoljenje, da se bo tam nemško pridigovalo. Domžale so slovenske in prebiva tam samo nekaj priseljencev Tirolcev. No, ako se bo pastirjev nemškutarjenje na prižnici izplačalo, se ni čuditi, da so domžalski Tirolci htro in radi ugodili Nemci so brž rasburjeni, ako se jim ne trobi po njih volji na ušesa, in zato ima cerkvena oblast tak respekt pred njimi. Slovenci pa smo potprežljivi in zato pometa cerkvena oblast z nami celo na Kranjskem. Na Kočevskem je nas Slovenc, sko se računi po izkazih ljudskega štetja, več kot 25%, v mestni župniji kočevski pa več kot 30%. V resnici nas je vsaj za 10% več. Pri ljudskem štetju so nemšurski komisari kar po vrsti vpisovali nemški občevalni jezik tudi takim družinam, ki si v nemškem jeziku niti kruha ne morejo kupiti. Drugi so dali sebe in svoje družine vpisati za »Deutsche«, da se s tem prikupijo in prilisnejo Kočevjem, kupovalci pa so radi kupuje zatajili svojo narodnost. Tako se torej podi nam Slovencem na naši zemlji, na Kočevskem. Ako je kje par Nemcev skupaj — to se vidi v Domžalah — se jim mora koj nemško pridigovati, dočim se za Slovence nihče ne zmeni. V Kočevski župniji nas je nad 600 Slovencev, ki ne ratujemo svojih pastirjev. Prosili za slovenske pridige ne bomo, no le ker mislimo, da se mora pastir brigati za čredo, ne čredo za pastirje, marveč tudi zaradi tega, ker vemo, da bi prosili zastonj. Pri teh pastirjih je vse narobe. Celotno v daljnje divje kraje hodijo, da bi — kakor pravijo — nabrali ovčice za svojo čredo — ovčice, katere že imajo v svojih čredah, pa zanemarjajo in jih izgube vsled tega, ker te ovčice svojih pastirjev ne razumejo. Čedalje jasneje vidimo, da

je kranjska duhovščina škofom vred Slovence na kočevskem izdala in prodala Nemcem. Svojčas se je kanonik Kranj zavzemal za slovensko žolo v Kočevju — danes noben duhovnik nečo o tem ničesar slišati in tudi kateško-narodna stranka ne. Skof je poslal na Kočevsko nemško-nacionalnega dekanata, ki dela silno nemško propagando in izdaja ultranemški časopis. Slovenci smo v narodnem osiru zapuščeni, kajti slovenska poslanca kočevskega okraja se tudi nič ne brigata za Slovence. Morda ne smeta. Po pričnasih in po spovednicah nas sili duhovščina, da jo moramo poslušati in hoditi k pridigam itd. Mi pa pravimo »nič tukih«, pa gremo iz cerkve. Če misljijo cerkveni krogje še kaj dolgo pustiti slovenske ovčice na Kočevskem brez pastirjev, katera bi razumeli, znajo učakati veliko presenečenje.

— **Slovensko gledališče.** Ker je gospod Orželski nedavno budo obolen ter se tudi bolezni gospa Skalove in gospoda Lebede, ki sta se že pri zadnji predstavi »Mignon« borila s budo indisponicijo, še ni zboljšala, morala se je današnja repriza opere »Mignon« odpovedati ter današnja slovenska predstava odpade. Nadomestiti je z dramsko predstavo pa žalibog tudi ni mogoče, ker ima vladajoča influenca tudi med dramskim personalom svoje žrtve. — Za že kupljene vstopnice se vrača donar v Šešarkovi trafi. — Prisodnji slovenski predstavi ste v nedeljo, dne 15. januarja.

— **Imenovanje.** G. dr. Valter Šmid je imenovan za kustosa deželnega muzeja v Lubljani.

— **Die Information** je pred nekaj časa prenehala izdajati, ker je bil njen izdajatelj g. Josip Graf težko obolen in se je moral podvrediti operaciji. Zdaj je začela informacije z novim izdajati.

ja še takoj ob zibelji nad 200 krasnih knjig, katerih so darovali gosp. Janko Vavken, posestnik v Črkljah 113 sl. »Slovenski Narode«, »Gorenje«, »Slovenec«, »Učiteljski Tvaride«, »Domoljub«, »Kmetovalec«, »Čebelar«, »Mira«, »Domovina«, »Sobac«, »Etnoste«, »Prešer«, »Skrat«, »Jaz«, »Notranje«, »Ljub. Zvon«, »Dom in Svet«, »Slovane«. Na te je Čitalnica deloma naročena, deloma jih pa prepuščajo člani brezplačno. — Pevski zbor, brojed 15 članov, se tudi že marljivo vadi, vridkovati mu je največ uspehov. Tuji predavanji se člani prav pridno udeležujejo. Preteklo nedeljo je g. filosof Egon Vavken predaval o razvoju svetovnega prometa, 14. t. m. pa nam učitelj g. Karol Mahkota razjasni vso doseganje rusko-japonsko vojno. Ker se mora Čitalnica, kot vsa novoustanovljena društva načrti, kjer je treba že orati ledino, boriti z gmočnimi pševami, prosimo vse p. n. letoviščarje in izletarke, ki posežejo Črklje, da podpirajo to važno postojanko.

Odbor

— Podružnica sv. Cirila in Metoda na Jesenjošah je imela v nedeljo, dan 8. t. m., svoj občeni zbor v sokolovi televidenci. Po kratkem poročilu tajnika g. Zabukoveca se vojita na predieg g. E. Gustina za računska pregledovalec gg. Fran Fabine in Lovro Humer. Nato se je volil nov odbor, in sicer se deči g. dr. Fran Kogoj, predsednik Ivan Legat, podpredsednik Fran Fabine, tajnik Lovro Humer, blagajnik Emil Guštin, Jakob Mesar in Štefan Podpac, odborniki. Po kratkem nagovoru g. Petra Rizmana, v katerem pozivlja na vodeno na skupno delovanje, se je zborovanje zaključilo.

— **Mestna občina idrijska** je v novem letom pri sv. tem poslovovanju vpletala krjgovodstvo po sistem, kakršen je uveden pri ljubljanskem magistratu. S tem se je znatno odpravljeno nedostatom pri denarnem poslovanju idrijske občine, z popolnoma rešeno zadovoljno vprašajmo ni dokler se ne nastavi še posebnega uradnika-blagajnika. Pravo denarno poslovanje zahteva na eni strani dobro urejeno knjigorodstvo, na drugi strani pa san aličivo poslujejo blagajnjci. Nekakor na sme biti, da bi eden uradnik opravil knjigorodstvo, obenem pa tudi vodil blagajnične dnevniške. Da ne bo torej zadeva le enostransko rešeno, naj se nastavi pri mestni občini idrijski še blagajnik. Vemo v naprej, da se bo ta zahteva odklanjala z razlogom, da bi poseben blagajnik ne imel dolga posla in da gmočno stanje občine ne pripada nastaviti še enega uradnika. Res je sicer, da bi blagajnik, čeprav ima občina skoraj 300 000 krov rednega letnega prometa, lahko opravljal svoj posel v dveh uradnih urah na dan, a naj bi poleg blagajničnega posla imel še kako drugo opravilo. Občina bo v doglednem času prav nujno potrebovala stavbenega večaka, saj naše cestne, vodo-vode in asanacne razmere uprav krije po regulaciji. Kako prav in končno za občino bi bilo, da bi torej ta blagajnika nastavila uradnika, ki bi imel tudi stavbno strokovno izobrazbo. R-e-mo, da bi ta uradnik blagajnično službo opravil od 10. do 12. ure dopoldan, v ostalem času pa strokovna dela. Tako bi imela občina zelo dobro urejeno denarno poslovanje, in stavbna dela bi se opravljala umneje in cenejše, ker bi ne trebalo občini plačevati dragih stavbnih načrtov in bi se vsa mestna dela vrnila pod nadzorstvom. S tem sta zgorajšnja razloga n-čeva. Uradnik bi imel dovolj opravila, občina pa gotovo ne večjih stroškov, kakor sedaj. Priporočamo našim odbornikom, da nasvet v izvršitev, saj težko ne bo, ker bi bilo čudno, da nasproti veden in veden opozarjajo na nered in slabopravljanje mestnega gospodarstva, da bi pripomočkom vaboljšanje istega nasprotovali.

— **Prememba posesti.** G. Ivan Jovan v Domžalah je prodal svoj mlin za 27 000 K. g. Kriz Ladatditerju, tovarnemu slameniku v Domžalah. Novi lastnik napravi pri mlinu elektrarno. Upanje je, da bodo do septembra t. l. delo končano.

— **Stavka v Nabrežini** traja šest tednov. Baje se bliža koncu, ker med delodajalcem in kamnarji občaji le še eno sporno vprašanje, namreč delavci z-htevajo, da se ne sme prejeti delavcev, ki niso v socialni demokraciji, v delo, delodajalcem pa se temu protivijo.

— **Slomškov rojstni dom ni prodan.** Iz Ponikve ob župni železnici se nam poroča, da je g. Anton Slomšek, posestnik na Siemu sedaj definitivno odstopil

od prodaje svojega posestva solnograškemu Nemcu. Dan 9. t. m. bi se bila morala pri notarju v Šmarju pri Jelšah skleniti pismena kupna pogodba ali g. Anton Slomšek ni še sklepali pogodbo in je raje pustil zapasti 1000 kron, ki jih je bil že posil Nemcu za odstop in je povrnil 100 kron are. Storil je to na prigo varjanje svojih sestra, katerim gre za to vse še in hvala.

— **Pati pati!** Iz Celja se nam piše: V nedeljo z-htev sem prišel v natisneno polno gostilno »Narodnega doma«. Vse dem se za vrata k dvema dobrima znanesma ter se začem precej glosno še njima razgovarjati. »Pati pati« — se zanesli naenkrat od nasprotna mize, — kjer so gostje med seboj le šepetali. Misleč, da hote nastopiti kak pевer ali govornik, utišnem tudi jaz ter čakam redovno, kaj da pride. Ker pa so n-če ne oglesi, vprašam začuden svojega znanca, kaj da pomeni ta »pati pati«. Ta mi je stvar takoj posasnil. V nasprotnem koncu mize je gral namreč neki mogočni gospod — »marjadek« ter je ravno pred mom dohodom nekemu gostu, ki da gostilni gotovo deskar tekto začušči, kakor dotični mogočni gospod, ukazal molčatiali pa se iz gostilne odstraniti! — Torej »pati pati« kadar tak mogočnik v Narod nem domus »marjadek«!

— **V Ljutomeru** stoji nemščina na jako slabih nogah. Edino uradniški so zanesljivo nemški, zato se pa ti uradniki na vso moč pehajo, da bi se slovenska stranka na kak način ne utrdila. Zdaj je g. Kovačič iz Cvena kupil v Ljutomeru hišo Komaj je privla kupna pogodba na davkarjo, že je tekel in kr. davkar Duller nagovarjat Kovačiča, naj kupljeno hišo Nemcem proda. Kar 800 K dobčeka mu je ponujal. Ker ni nič opravil, se je davčni nadzornik Klidičel peljal v Cven in je on pestil Kovačiča, naj hišo Nemcem proda. Tudi ta napor je bil brez uspeha.

— **Nemški učitelji proti Slovencem.** Iz Maribora se nam piše:

11. t. m. je bila pri okrožnem sodišču obravnavna o prizivu upokojenega nadučitelja Franca Šunderla zoper nadučitelja Janeza Jagra v Studenih pri Mariboru. Jager je znan kot »prište« Nemec dasi je doma iz slovenske Janrenine. Povod vsej obravnave je sledič. Ker je predhacial uradni načelnik krajevne šolskega sveta Šunderl, da tudi njegovi otroci dobivajo knjige zaston od podpornega društva za nemško deco, obrnil se je Šunderl na okrajni šolski svet s prošojo, naj zahteva sledui od nadučitelja Jagra zaznamek onih otrok, ki so dobivali knjige zaston. Jager je pa to smatral kot razumljenje časti ter tožil Šunderla, zaradi tega, ker je Šunderl v svoji prešnji izrek, naj se ta zaznamek tako zahteva, da ne bude vedel nadučitelj Jager, za kaj se gre. Pri prvi obravnavi, dan 7. dec je bil Šunderl obsojen, in je zaradi tega vložil priziv. Dokazal je, da je bil njegov sum proti Jagru opravičen in da je bila umestna prošnja, naj se ne pove Jagru zakaj se rabi zaznamek o knjigah, ker bi isteg Jager lahko, »po svoje« napravil. Izkazalo se je, da Jager ni samo kojig, ki naj bi jih dajal brezplačno otrokom prodajal, temveč da je tudi prodajal premo, ki je bil samo za šolske potrebučine namejen in katerega je južna železnična prodala s pogojem, da se rabi le za kurjavo v šoli. Sodniki so bili mnenja, da ta dokazana dejstva ne opravičujejo še suma, da bi bil Jager napravil fizičiiran zaznamek knjig, če bi vedel zakaj se gre, in so potrdili prvo razsodbo. Pri tej obravnavi se je pa zopet pokazala m-čnja nemških učitev ljevih napram slovenskim otrokom. Prebral se je namreč zapisnik okrajnega šolskega sveta, kateri se je spisal vsed ovadje Jagrove, da se je izrazil učitelj Schuster za časa ustanovitve podpornega društva za nemške otroke v Studenih, »podpore so samo za nemške otroke, otroci pa, ki nemški ne znaje, morajo toliko časa pred šolo stati, da se nauče nemščine.« Zakaj je Jager napravil to izjavo, ko sta vendar obo strastna pristaša nemške stranke, se ne ve.

— **Deževni poslanec Lapanja pretepel krčmarja.** Iz Kobarida poročajo: Gostilnica »pri Nemcu« je ognjišče vsega klerikalnega zdražbarstva našega kraja. Tu ima svoj sedež tudi »katališko društvo in farovško politično društvo. Tudi deževni poslanec Lapanja je tu stalni gost. Ali sitno je še njim! Ko se ga nasrka, beži vse od njega, posebno dekleta. Na dan sv. Štefana se je nekaj pričkal s krčmarjem Blažem, a konec je bil glasna pljuska na Blaževem licu. Načoči geste so spoznali, da je perit Lapanja mojster v klofutanju. Pravijo pa, da so vrgli tisti večer deževnega poslanca iz krčme.

— **Detomor.** 23. etna Ajožija Sinigoj iz Dornberga je povila v Gorici nezakonsko žensko dete, katero

je nosila in hilo ter vrgla čes zid. Deto je obviselo na grmičevju. Policiji je Sinigojeva prvotno tajila, potem pa prisnila vse. Znanje je imela s nekim lažnim delavcem pri čelesni Rasteklojejo je pokazalo, da je otroka zadušila.

— **Znamenje nonavadno mile zime** so pač metuli, ki le tajo v prosincu celo na Gorenjskem. Tako nam je posil gosp. učitelj L. Ferjan iz Oščka živahnega mesta romanjaka.

— **Severonemškega Lloyd brzospornika, »Kronprinc Wilhelm«** je dne 10. t. m. ob 6. uri popoldne sredno v New York dospel.

— Zastopnik tega društva je v Ljubljani g. Edward Tavčar v Kolodverskih ulicah št. 35.

— **V Rožni dolini pri Ljubljani** bo dne 15. januarja v gostilniških prostorih g. Podgorca pred pustna veselica. Začetek ob 8. uri popoldna.

— **V deželni bolnišnici v Ljubljani** je izpraznjena služba s kundarija z letnim adjutom 1200 K. Prošnje za to službo je izroditi vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov do 25. januarja t. l.

— **Hrvatske novice.** — Več o raspstu sabora je bila prenagljena ter se ne potruje.

— **Srbška pravoslavna občina v Zagrebu** si zgradi novo moderno šolsko poslopje.

— **Velik sneg** so dobili v Šajnjevem. Dne 8. t. m. vsled hudega metla ni mogla voziti električna poučna železnična.

— **Električno ulično železničico** s podzemskim tokom dobi baje kmalu Zagreb mesto doseganja konjskega tramvaja.

— **Novi hrvaški opereta.** Profesor F. Vilhar je zljudi opereto v treh dejanjih »Obitelj Klefrat« ter je izročil upravi zagrebškega glodalnika. Libreto sta napisala Viktor Balalić in Arnošt Grund.

— **Najnovejše novice.** — Letošnji cesarski manevri se bodo vršili v tistih krajih na Češkem, kjer so bili projektovani želani.

— Nepriljubljen dar nemškega cesarja Američanom. V Washingtonu so nedavno po daljšem obotavljanju postavili spomenik kralja Friderika, ki ga je podaril Ameriki cesar Viljem. Te dni pa bi bil spomenik zletel v zrak, ako bi ne bil neki uradnik še pravočasno ugasnil tlečnit. Atentatorji niso znani.

— **Tri avto** je otroke je obesil v Berlinu trgovec Modersky.

— **Dvorni zodozdravnik v Berolini,** dvorni svetnik dr. Sylvester, se je ustrelil, ker je zaigral 100 000 mark.

— **Zelo kompromitirajoča vest** o dr. pl. Körberju je prinesel list »Zeitung«. Očita mu, da je ponudil raznem bogatašem mandat gospodske zbornice za 500 000 K. Nekaterim je obljubo izpolnil, drugim pa je ni mogel ker ga je prenaglo prišilila demisija.

— **Svetonova vdova** toži družbo, pri kateri je bil mož zavarovan za 180 000 frankov, na izplačilo zavarovštine.

— 12. oseb je utonilo na gračinskem ribniku v Morlu pri Halle. Udrl se je pod njimi led.

— **Največ tujcev živi v Ženevi.** Ot 112 000 prebivalcev je samo 36 000 meščanov, 76 000 pa tujcev. Oči teh je 31 000 Švicarjev iz drugih kantonov, ostali so na: 26 000 Francov, 1100 Italijanov, 4000 Nemcev, 1000 Rusov, 500 Anglezov; ostali so pa drugih narodnosti.

— **Kako jedo in pijo na carskem dvoru.** Noben evropski dvor ne more t-krovati glede razkošnosti z russkim dvorom. To velja posebno glede carske mize, ki leto na leto počne velikanske vso. Kubinja na russkem dvoru je popolnoma francoska in marsikateri pariški restavrate je bil že poklican za dvornega kuharja v Petrograd, od koder se je bogat vrnil v Pariz. Russka dvorna kuhinja je podrejena dvornemu maršalu. Pravi vladar nad kuhinjo je vendar takozvan »kornorni fourier«, bivši kuhar, ki ima dostojanstvo polkovnika, nosi uniformo in med, dočim mu prsi dič jo zvezde in kršč. Prejnjé čase je moral tudi prisedi posebno zvestobo. Kubinjsko osobje sestoji najprvo iz »pisarne«, kjer deluje 12 tajnikov in katerim so podrejeni 4 podkubarji, 24 nadstrežajev, 34 strežajev, 18 podstrežajev in 54 strežajskih pomočnikov. Na krmu kuhinje sta dva načelnika, oba Franci, ki imata plača kakor ministri. Na strani jima stojijo en podnačelnik, 38 kuhanje, 20 pomočnikov in 32 valenčev. Posebni kuhinjski oddelek za paštete, kjer deluje en nadpekar, 2 nadslasčičarja in 20 pomočnikov. Pri vsem tem pa je car

Nikola II. prijatelj preproste kuhinje ter najbolj ljubi nekatera narodna rusta jedila. Pije se pri carski misi le francoski šampanski in borzo. Poslana potrata pa se uganja s delikatesami in nenavadnimi sadjem. — pomanjki n. pr. se kupujejo za carsko mizo umetno vrgojene breske po 50 K komad.

— **Starojudovsko mesto** so baje razkrili, kakor poročajo tuški časopisi, pri gradnji čelesnic in Manu proti Maki. Mesto je bilo v zapuščenosti, toda rodovni pokrajini. Domad ni jo imenujejo Vadi-i Musa, Možesova dolina. Pri izkopavanju so baje naleteli na obsežno poslopje ter na amfiteter. V bližini je zdrava voda, v gozdnu pa divje sadno drevo in divja vinska trta. Tudi ima baje v bližini neki gradič imenovan »Aronov gradi«. Veste se nam ne zdi posebno verjetna. Ako bi bil kraj res tako rodoviten, gotovo bi ga bili Arabci zgradili ob jugu.

— **Zaklad v majoliki.** V Otoči se je nedavno neti Sueſelmann poročil z dekleico, ki ji je bilo 17. Zuker ter je dobit z noveto 600 rublev. Mladi mož je začel kmalu zapravljivo živeti nakar je žena vselela še preostali denar ter zbežala z nekim mladim še-m. Mladi je zvedel za beg svoje žene pri svojem lastu. V Ježi je pograbil za puščen mož staro leseno majoliko ter jo trešil ob tla. Posoda se je zdrobila, iz nje pa se je usulo mnogo starega denarja. Med denarjem je bil tudi papir s napisom: Z-puščam 7500 rublev tistem dnu svoje rodbine, ki bo dobil majoliko. Denar je priberašen. Oči dediča samo zatevam, da mi postavi na grobu stromen spomenik. Ako pa ne iz polni moje želje, naj bo proklet in ta denar naj mu donese nesrečo. Chana Zucker. Mladi pa je v tistem tudi značilno in nepravljivo z nekem zgodil.

— **Smeh — zdravilo želodenih bolezni.** Vodje je zanesljivo, da smeh predstavlja kot medicina, ki se ima jemati v tovih časih in gotovih množinah, to more iznajti le kakšni želodični zdravnik.

— **Raziskovanje nekaj vrtov.** Reševanje nekaj vrtov je zdravilo želodenih bolezni.

— **Zdravilo želodenih bolezni.** Vodje je zanesljivo, da smeh predstavlja kot medicina, ki se ima jemati v tovih časih in gotovih množinah, to more iznajti le kakšni želodični zdravnik.

— **Ministrska predstavitev v Dunaju.** Ministrska predstavitev v Dunaju je priobčela senzacionalen članek, v katerem je dolžla bivšega ministra predsednika Körberja, da je prodajal rede in odlikovanja.

— **Dunaj 12. januarja.** »Zeitung« je priobčela senzacionalen članek, v katerem je dolžla bivšega ministra predsednika Körberja, da je prodajal rede in odlikovanja.

— **Dunaj 12. januarja.** »Zeitung« je priobčela senzacionalen članek, v katerem je dolžla bivšega ministra predsednika Körberja, da je prodajal rede in odlikovanja.

— **Dunaj 12. januarja.** »Zeitung« je priobčela senzacionalen članek,

Od fisočev zdravnikov tu-in
Inozemstva priporučena
najboljša hrana za
zdrave in na želodcu bolne
Otroke
Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 11. januarja 1905.

Nalezeni papirji.

	Dens.	Blago
4% majeva renta	100-20	100-40
4% srebrna renta	105-20	100-40
4% avstr. kronska renta	100-30	100-50
4% " zlata	119-50	119-70
4% ogrska kronska "	98-40	98-60
4% " zlata	118-75	118-95
4% posejalo dežele Kranjske	99-50	101-
4% posejalo mesta Špiet	100-	101-
4% Zadar	100-	100-
4% bos.-her. žel. pos. 1902	101-19	102-05
4% češka dež. banka k. o.	100-	100-40
4% " ž. o.	100-	100-40
4% ob. pism. gal. d. hip. b.	101-40	102-40
4% ob. pest. kom. k. o. z.	101-	101-
4% ob. zast. pisma Innerst. hr.	107-40	108-40
4% ob. ogrska cen. dež. hr.	100-10	101-
4% ob. ogrs. ogr. hip. ban.	100-	101-
4% ob. lokalnih že- leznic d. dr.	100-	101-
4% ob. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-	-
4% prior. dol. žel.	99-50	100-
2% žn. žel. knp. 1/1/	309-25	311-25
4% ob. avst. poz. za žel. p. o.	100-60	101-50

Srečke.		
Srečke ed 1. 1860/	186-	188-70
" 1864	276-	278-50
" tizake	14-8-	165-
" zem. kred. I. emisije	306-	316-
" II.	247-	308-
" ogr. hip. banke	271-	279-
" srbske à frs. 100—	98-	102-
" turške	135-60	136-60
Basilika srečke	20-70	21-70
Kreditna	473-	483-
Inomoške	78-	82-
Krakovske	88-	92-
Ljubljanske	67-	72-
Avst. rad. križka	53-50	55-50
Ogr.	28-95	29-95
Budolfove	65-	69-
Salzburgske	73-	77-
Dunajske kom.	522-	532-
Deleznice		
Južne železnice	89-25	90-25
Državne železnice	650-50	651-50
Avstr.-ogrskie bančne delnice	16-9-	163-9
Avstr. kreditne banke	677-60	678-60
Ogrske	798-50	799-50
Zivnostenske	250-	250-75
Premogok v Mostu (Brdu)	666-	670-
Alpinske motan	516-25	517-25
Práške žel. in dr.	2473-	248-
Rims-Murányi	532-75	533-75
Trbovlske prem. družbe	309-	311-
Avstr. orožne tovr. družbe	536-	538-
Češke sladkorne družbe	189-	190-50
Valute.		
C. kr. cekin	11-34	11-37
20 franki	19-10	19-12
20 marke	23-51	23-59
Sovereigns	23-99	24-01
Marke	117-47	117-67
Laški bankovci	95-45	95-65
Rubli	253-50	254-25
Dolarji	4-84	5-

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. januarja 1905.

Termin.

Pšenica za april	za 100 kg. K 19-62
Pšenica " oktober	100 " 17-22
Rž " april	100 " 15-44
Korza " maj	100 " 14-90
Oves " april	100 " 14-10

Efektiv.

Mirno.

Sprejme se takoj mlad in soliden 159-1

natakar

(jutranji zaračunovalec)
v kavarni „AUSTRIA“.

Mlada gospodična

iz dobre hiše, veča slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino. Prednost imajo že preje službujoče.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 166-1

Gostilna na Laverci

se s 1. marcem t. l. pod zelo ugodnimi pogoji odda na racun ozelenjeni, spretni gostilničarki, ki ima lahko nje soprog službo v Ljubljani.

Ponudbe sprejema in daje na tančnejša pojasnila **Karel Lenčec**, posetnik v vinski trgovci na Laverci pri Ljubljani.

106-3

Najfinješ, vedno sveže pustne krofe

kakor tudi vse druge 85-2

slaščičarske izdelke

priporoča

slaščičarna J. GOTTHARD

Ljubljana, Stari trg št. 6.

Pravkar Žasto:
Janez Trdina.
Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-5

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku Ljubljanskega Zvona l. 1881, predčevat svoje bajke in ovesti je ostrelmel slovenski svet nad bato zakladnico domišljaje nar da, bivajočega ob dolnjenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno biago in pri bježu ga širšemu svetu, p. narodnelj je pisatelj sam Trdina spise priporočamo z mirno vsečjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“

broš 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,
eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po preteklu petih let pravico do dividende.

Kupi se malo rabljeno motor-dvokolo

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

Tvorniška znamka.

Za orodja s to znamko se jamči v polni meri!

žage, pile, dileta, klinje za oblo in vse drugo orodje, izvrstne, že 30 let preizkušene kakovosti.

Prodaja se le trgovinam.

Rihard Arns

Remscheid na Nemškem

Königstrasse. 29-2

Cailler

Ačmisišnja Švica s la mlečna čokolada

Službo

ko pprodajalka ali samostojna voditeljica, bodisi v mestu ali na deželi, sprejme izvežbana gospodična.

Ponudbe pod „služba“ na uprav. „Slov. Naroda“. 107-2

Obrestno kazalo

po 4 1/2 0 156-1

zračenje od 1 do 12 mesecev za K 1— do K 10.000—

priporoča slav. posojilnicam in denarnim zavodom, ki imajo s tako obrestno mero veliko dela pri sklepanju letnih računov, na lepenki napeto po 40 vin., nenapeto po 20 vin. komad, založnik

Ant. Umek v Brežicah.

Dobiva se povsod!

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

v Ljubljani.

3358-25

JOSIP MURNIK v Ljubljani

priporoča

3807-4

za razne prilike

= šampanjske znamke =

Kleinenscheg

DERBY SEC

napravljen iz francoskih vin

Kleinenscheg Goldmarke

napravljen iz tuzemskih vin.

5-5

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.